

PRIKAZ UDŽBENIKA ZA UČENJE ENGLESKOG JEZIKA PROFILE1

Marijana Jurišić *

Sveučilišni studijski centar za stručne studije, Sveučilište u Splitu

Jon Naunton, Mark Tulip

ProFile 1 Pre-intermediate

Oxford University Press, 2005., 143 str.

ProFile1 prvi je u nizu od triju udžbenika (*pre-intermediate*, *intermediate*, *upper-intermediate*) namijenjenih učenju engleskoga kao stranoga jezika. Dvojica priznatih autora, Jon Naunton i Mark Tulip, zajedno potpisuju udžbenik, dok je priručnik za nastavnike djelo Marka Tulipa. Ovaj program za učenje poslovnoga engleskog jezika, koji podrazumijeva oko 120 nastavnih sati, daje dobre osnove iz općega jezika, potiče na korištenje svih jezičnih i komunikacijskih vještina u poslovnom okruženju, te pruža mogućnost uspješnoga izražavanja poslovnih ideja i zamisli učenicima u srednjim školama, ili studentima na višim i visokim školama. Nastavni materijal obuhvaća udžbenik, radnu bilježnicu, priručnik za nastavnike, audiokasetu, audio CD i interaktivni CD-ROM.

Struktura ovoga nastavnog programa, čiju okosnicu čine leksička, gramatička

i fonološka progresija, čvrst je temelj na kojem student može dalje graditi svoja poslovna znanja. Udžbenik je informativan, jasno organiziran i vrlo jednostavan za korištenje nastavnicima i studentima, potiče na razmišljanje o pravilima koja upravljaju gramatikom, leksikom i rečeničnim konstrukcijama, ali ujedno nudi i niz prilika i načina za korištenje jezika u realnim situacijama. Šalje nam poruku da bez poznavanja i ponavljanja gramatičkih pravila nema ispravnoga korištenja jezika, a bez uvježbavanja jezika u svakodnevnim situacijama nema dobrog ni glatkoga izražavanja. Udžbenik predstavlja i istražuje teme koje su bliske svim studentima ekonomije i srodnih znanosti. To su, primjerice, novo radno mjesto, tvrtke u kojima nema hijerarhije, *brandovi*, bankovne transakcije i slično. Uvodi se ključni poslovni rječnik, a široki spektar raznovrsnih tema zanimljiv je bez

* Marijana Jurišić, Sveučilišni studijski centar za stručne studije, Sveučilište u Splitu; e-mail: mjurisic@oss.unist.hr

obzira na to kojim se područjem ekonomije studenti bave. Sve četiri jezične vještine (čitanje, pisanje, slušanje i govorenje) provlače se kroz svaku pojedinu cjelinu, a vokabular koji studenti koriste znatno se proširuje.

Program inzistira na aktivnom sudjelovanju studenata u nastavi i teži praktičnoj komunikacijskoj metodologiji. Pomoću induktivnoga pristupa gramatici studenti sami, na temelju prezentiranog materijala, dolaze do pojedinih gramatičkih zaključaka. Na taj način polaznici preuzimaju na sebe jedan dio odgovornosti pri usvajanju novih znanja. Nakon toga slijede i dobro osmišljeni zadaci u kojima se novostečeno znanje može i provjeriti. Komunikacijske vještine nalaze svoje mjesto u konkretnim zadacima pisanja i govora, u kojima se nalazi prikladan funkcionalan vokabular i fraze. Uloga je nastavnika da podupire i ohrabruje tijekom čitavoga procesa učenja te da potiče znatiželju vezanu kako za jezik, tako i za učenje. Individualni rad, rad u paru i grupni rad nalaze svoje mjesto u učionici, a od studenata i učenika traži se da svojim osobnim iskustvima i znanjima obogate sve takve nastavne aktivnosti.

Knjiga sadrži 12 zasebnih, raznovrsnih cjelina: 1. A new job, 2. Organizations and roles, 3. Quality, 4. Money, 5. Import-Export, 6. Travel, 7. Career prospects, 8. Time is money, 9. The customer, 10. Business online, 11. Not for profit, 12. Problem-solving. Tekstovi namijenjeni slušanju i čitanju relevantni su i zanimljivi, preneseni ili zasnovani na autentičnim izvorima – knjigama, novinskim člancima, člancima iz različitih časopisa ili pak stvarnim situacijama iz poslovnoga svijeta. Pomažu u boljem razumijevanju

poslovnoga okruženja, u kojem će se uskoro i sami studenti naći, te im nude različite poglede i mišljenja vezane uz određenu problematiku, kao i mogućnost za daljnju diskusiju.

Svaka cjelina započinje upoznavanjem s ključnim vokabularom, koji se tiče osnovne teme, dok njegova nadogradnja slijedi u tekstovima namijenjenima slušanju ili čitanju. Aktivnosti kao što su "cloze-test", zadaci tipa višestrukoga izbora, diskusije, *role-plays* i zadaci namijenjeni kreativnom pisanju omogućuju studentima uporabu jezika koji su usvojili, kao i bolje razumijevanje tema iz poslovnih područja pokrivenih u svakoj od cjelina.

Sadržaj koji se nalazi na prvim stranicama udžbenika detaljno raščlanjuje sve što obrađuje svaka od njih. Svih dvanaest cjelina podijeljeno je u tri zasebna dijela, svaki po dvije stranice. Svaki dio sadrži dovoljnu količinu materijala, dostatnog za 1 do 2 školska sata, makar to, naravno, ovisi i o mogućnostima same grupe.

Ključni su elementi svih dvanaest cjelina razgovori o poslovnim temama, vokabular, slušanje, čitanje, gramatika, jezik u svakodnevnim situacijama, govorenje i pisanje.

Prvi dio, a to su razgovori o poslovnim temama, vokabular i čitanje uvode nas u temu svake cjeline. Nove ključne riječi često su popraćene definicijama ili ih određuje jasan kontekst u kojem se nalaze. U ovom dijelu cilj je zainteresirati studente za izabranu temu kako bi što lakše usvojili nove termine i važne informacije. Nastavnik ima mogućnost ispitivanja i procjene prethodnoga poznavanja tematike, na temelju čega može odlučiti kakva je i kolika pomoć studentima

potrebna kako bi što bolje svladali sve predviđene zadatke. Od studenata se može tražiti da sami prethodno prouče tekst i provjere značenje ključnih riječi ili se tekst može zajedno proučiti uz pomoć nastavnika. Zadaci namijenjeni ovom dijelu svake cjeline bave se *word-buildingom*, sinonimima, složenicama, grupama riječi koje se vezuju uz određenu temu. Knjiga nudi i konstantno obnavljanje vokabulara, a radna bilježnica mogućnost dodatne provjere. Kad spominjemo čitanje i slušanje, važno je kazati da je svaki od tih tekstova pažljivo odabran imajući na umu i jasnoću i gramatičku podlogu. Kako su to uglavnom autentični tekstovi, koji možda i nisu isprva bili namijenjeni ovom stupnju jezičnoga poznavanja, prezentiraju jezik koji se stvarno koristi u danim situacijama i možda ponekad sadrže i vokabular koji studenti dobro ne poznaju. Zbog toga je važno ohrabrivati ih da se usredotoče na one dijelove teksta koji su im dostatni za rješavanje pojedinoga zadatka, jer sam kontekst pruža dovoljna objašnjenja. Na taj im se način pomaže da svladaju *text-attack* vještine koje se poslije mogu primijeniti na bilo kojem autentičnom tekstu.

Dijelovi namijenjeni slušanju snimljeni su na kasetama i CD-u tako da studenti mogu čuti precizan izgovor pojedinih riječi te kako se pojedina riječ uklapa u strukturu same rečenice. Ovdje se radi o pažljivom odabiru isključivo govornoga jezika, najčešće o dijalozima koje interpretiraju upravo izvorni govornici. Tu se od studenata najčešće traže pismeni ili usmeni odgovori na jednostavna pitanja o odslušanom tekstu.

Nakon slušanja slijedi gramatički dio cjeline. Udžbenik prati gramatički plan i program namijenjen studentima ove razine

znanja (present simple, present continuous, countable and uncountable nouns, past simple, present perfect, comparatives and superlatives, the future, 1st conditional, 2nd conditional, the passive, past continuous). Kao što je već spomenuto, gramatička pravila studenti izvlače sami na temelju danoga konteksta. Nakon toga slijede i praktični zadaci (vježbe supstitucije, transformacije, sinteze, vježbe višestrukoga izbora) u kojima se primjenjuju novostečena znanja i pravila. Potporu ovom dijelu cjeline svakako pruža i Vodič kroz gramatiku, koji se nalazi u drugom dijelu udžbenika. Daljnja mogućnost za vježbanje pruža se kroz zadatke u radnoj bilježnici.

Posljednji dio svake cjeline koji se bavi jezikom u svakodnevnim poslovnim situacijama, kao i govorom, zapravo su usmene vježbe koje studenta stavljaju u poslovno okruženje. Od njih se traži izvršavanje raznovrsnih praktičnih zadataka, poput prezentiranja određenih informacija, opisivanja različitih trendova i tendencija ili npr. pregovaranje. Pažljivo su strukturirani tako da odgovaraju njihovu stupnju poznavanja jezika i omogućuju im korištenje svih vještina koje su prethodno usvojili. Ovdje ujedno imaju priliku u jednoj aktivnosti objediniti svoja poslovna znanja, gramatiku i rječnik, i to na maštovit, praktičan i realističan način. Obično je to rad u paru ili kratke prezentacije, poslovni telefonski razgovori, situacije iz društvenoga života i tome slično.

Svaka cjelina završava poglavljem koje se bavi isključivo pisanjem, koje se na ovom stupnju učenja jezika često zanemaruje. Od studenata se traži usredotočavanje na strukturu rečenice i odlomka. Ovakvi zadaci traže kako točnost,

tako i fluentnost u pisanju, te nude različite forme u poslovnom dopisivanju, kao i šablone za različite dokumente. Spomenut ćemo i pisanje e-mailova, faksova, pisama, poruka, izvještaja.

Na samom kraju udžbenika nalazi se i dio pod nazivom *Self-study*, praktični zadaci upotpunjeni CD-om koji studentima služe za ponavljanje i utvrđivanje gradiva iz svake pojedine cjeline, kao i *tapescript*, odnosno tekstovi onih materijala koji su predviđeni za slušanje bez čitanja.

Kao što je već prethodno navedeno, dodatni materijali koji nadopunjuju udžbenik su audio CD ili kasete, radna bilježnica i priručnik za nastavnike. Na CD-u ili kaseti snimljeni su svi tekstovi namijenjeni čitanju ili slušanju. Najčešće se radi o autentičnim dijalozima, koji vjerno oslikavaju različite poslovne situacije, a koje interpretiraju izvorni govornici. Radna bilježnica sadrži praktične, didaktički dobro definirane zadatke za provjeru i uvježbavanje, koji prate svih dvanaest cjelina pokrivenih udžbenikom. Rješenja svih zadataka nalaze se na kraju radne bilježnice, pa je zbog toga korisna i kao način za samostalnu provjeru znanja samih studenata, tj. autokorekciju. Priručnik za nastavnike izvrsna je pomoć nastavniku u učionici, daje mu naputke kako na najefikasniji način prezentirati pojedinu aktivnost te različite prijedloge za maštovite dodatne i prateće aktivnosti. Detaljno prikazuje gotovo sve nastavne jedinice, slijedeći pritom udžbenik i radnu bilježnicu. U njemu se nalaze i rješenja svih pismenih zadataka iz udžbenika. Tu su i materijali i vježbe namijenjeni fotokopiranju, kao i četiri izvrsna testa za ponavljanje ili provjeru stečenih znanja, koji objedinjuju svaki po tri cjeline.

ProFile1 je originalan, inventivan i maštovit udžbenik koji sretno ujedinjuje komunikacijske i gramatičke elemente poslovnoga engleskog jezika. Zanimljivi i svježiji tekstovi, motivirajuće aktivnosti, raznobojne pregledne tablice, mnoštvo autentičnih fotografija te vedar kolorit čine ga uistinu posebnim i privlačnim. Vodi brigu o potrebama studenata i postupno uvodi nove jezične strukture te ih nadograđuje na one koje su usvojene već prije. Razvija samopouzdanje i samostalnost. Kako se i sama njime služim u nastavi, imala sam priliku uvjeriti se da s lakoćom osvaja i nastavnike i studente.